

την ώρα και την στιγμή, πηξε πιάνει τους δυο Κατσωνιάνους, γιατί είχε νοιώσει βαθεία τα λόγια του Σιαχίν—Γκέγκα, λόγια περιήφρανα, σωστά και παλληκαρήσια. Θάδινε και τη ζωή του ακόμα αν ήταν δυνατόν να ξεκάνη δε, είχε κάνει, και να βρίσκονταν πάλι ο Κατσωνιάνος, κρημμένος στην σπηλιά του, μαζί με τον αδελφό του και μακριά από το μάτι του προετόη, που τον είχε καταδώσει.

Αυτά σκεπτόμενος ο Άγιο—Μουχουρντάρης, έπιασε με το κεφάλι σκνήμεν μπροστά στη σιδηρένια εξώθυρα του Κάστρου, χωρίς ν' άκουση τον τουρκόκοσμο, που τον ακολουθούσε αλαλάζοντας.

Μπροστά στην μεγάλη σιδηρένια θύρα του Κάστρου, προσιδωπονημένους τον περίμενε χαρούμενος ο Άλλη—Πασιάς καθάλλα σε άλλο του. Κατέβηκε άμέσως από το δικό του ο τυχερός Ντερέβανος, έπιασε και φίλησε την άκρη του επανωφοριού του μεγάλου σατραπή, ο' ένδειξη ύποταξης, κι' ο Πασιάς, σκύφτοντας ψηλά απ' τ' έλεγο, τον φίλησε στο μέτωπο, ο' ένδειξη μεγάλης τιμής και αγάπης. Τότε ο άγιος κι' αιμοβόρος Άντιβασιλέας της Κάτω Άλβανίας, της Νοτιοδυτικής Μακεδονίας, της Ήπειρου, της Θεσσαλίας, της Ρούμελης με την μισητή της Εθβόρας και του Μαριά, χωρίς την Μάνη, ριχνοντας μια θριαμβευτική ματιά στον Κατσωνιάνη και στον αδελφό του πάμοιαζαν, σαν άκουσιμενα λειοτόρια, με ξεριζωμένα δόντια και νύχια, έδωκε στον Άγιο Μουχουρντάρη δυο σακούλες γεμάτες φλωριά, την μια για τον ίδιο και την άλλη για τα παλληκάρια του, και διάταξε να μεταφέρουν τους αιχμαλώτους του στην σιδηρένια φυλακή του Κάστρου, την λεγόμενη και σήμερα ακόμα «Φυλακή του Κατσωνιάνη», που βρίσκεται στο Τζαμί Φετιμέ και να του φέρουν το κλειδί της, που ζυγιάζε μια όκτα βάρος και πλειότερο.

Ύστερα απ' αυτά, ο Πασιάς μπηξε στον Κάστρο με την συνοδεία του και τραβήξε στα σεραγιά του, ενώ ο ήλιος κρύβονταν πίσω από τα βουνά της δύσης, και το μεγάλο και χριστό ύφολόγι, που βρίσκεται ψηλά από την θύρα του Κάστρου, χτυπούσε δώδεκα ώρες: «ντάγγι—ντάγγι—ντάγγι.»

Σε λίγο άναψαν τα καντήλια δλόγουρα στους σεραφές των τζαμιών του Γιαννίνου κι' οι μουσελίνδες άρχισαν να μπαγατούν χαρμόσινα ψηλά στους μιναρέδες το «Α λ λ ά χ—ε κ μ π ε ρ». Την ίδια στιγμή άρχισαν να ξεστράφουν όλα τα παράθυρα των σεραγιών του Κάστρου και των Λιθαρσιτών από τ' άναμμένα κηριά και τ' άναμμένα καντήλια, καθώς κι' όλα τα παράθυρα κι' ή θύρες των Τούρκικων σπιτιών κι' όλίγον Έβραϊκών και μοναχά τα Ρωμαίικα σπία ήταν κλειστά και κατασκότεινα, σαν να τάχε ρημάξει κινένα κακό θανατικό ή σαν νάκλαιγαν και να πενθούσαν μαζί με τα περιήφρανα βουνά των Άγράφων για τον άναμενόμενον αθιων θάνατον του μεγάλου προμάχου του Γένους. Σε λίγο, όπως και την προηγούμενη νύχτα, στήθηκαν κι' άνάστηκαν και πάλι στην πλατεία του Κάστρου σαράντα μασιαλάδες φορωμένοι κι' έφραδιασμένοι μ' άφρατο βουβουσιώτικο δαδί κι' άλλα σαράντα στην άπέναντη πλατεία, των Λιθαρσιτών και φεγγολούσαν και έστραφταν οι δυο πλατείες σαν να ήταν απ' ένα κομμάτι ήμερας ή καθεμιά.

Μασιαλάδες άναμμένοι είχαν στήθη και ο' δλους τους μεγάλους θρόμους, και οε κάθε μασιαλά βρίσκονταν κι' ένας μεγάλος σωρός δαδί, κι' άπάντας άνησπος στον καθένα για ν' άναμενώνη τα κωμμένα δαδιά. Δέκα—δώδεκα ζυγές λαλούμενα πάλι στην πλατεία του Κάστρου κι' άλλες τόσες στην πλατεία των Λιθαρσιτών άρχισαν να λαλούν. Κόσμος πολός ολο Τούρκοι, χαιρόνταν, χόρευαν, τραγουδούσαν, κι' έρωγαν, κι' έπιναν στις δυο τίες πλατείες κι' οι άναλαμπές των μασιαλάδων, των κηριών και των καντηλιών άνατανάλουσαν μέσα στο ήμερα νερά της θλιμμένης λίμνης, που μοιρολογούσε άκόμα το άδικον πνιγμό της χιλιόκαλλης άρχόντισσας του Γιαννίνου Κυρά-Φροσύγης και των δεκαεφτά πανώριων Γιαννιότισσιων νυφάδων, ενώ δεκαριές τα καίγια γεμάτα Τούρκους και Τούρκάλες περικαλλες, φωτισμένα κι' αυτά με μασιαλάδες και φανάρια αλόγκωναν το γυαλιστερό νερά της, πηγαίνοντας πέρα—πέρα, ενώ άντηχούσαν από μέσα τους, τα τραγούδια και τα λαλούμενα γύρα—γύρα στις παραλλίμιες άκρες.

Πεντακόσια παχιά κηρία κι' άλλα τόσα παχιά τραγιά, είχαν σφαχτή από το μεσημέρι έκείνης της ήμερας, για να πανηγυρίσων τα Τούρκικα Γιάννινα το μεγάλο γεγονός της αιχμαλωσίας και του άναμενόμενου θανάτου του Κατσωνιάνη και του αδελφού του, κηρία και τραγιά άρπαγμένα, κατά διαταγή του Πασιά, απ' όλα τα περιήφρα και τα σηματοπώτερα τσελιγκάτα.

Οι χοροί, τα τραγούδια, τα φαγοπότια και τα γλέντια βστάζαν κι' ως πέρα ακόμα από τα μεσούνδια, όταν τραβήχτηκε ο Άλλη—Πασιάς από το σιαχινισι και διάταξε να πάνων τα λαλούμενα, οι χοροί, τα τραγούδια και τα γλέντια και να σβηστούν οι μασιαλάδες, τα κηριά και τα καντήλια και να πάη ο καθένας στο σπίτι του να κοιμηθ ή με ήσυχα.

Ο Κατσωνιάνος άκούοντας απ' αυτά τα γλέντια, μες από τη σιδηρόφραχη φυλακή του, ρώτησε τους δεσμοφυλάκους του:

— Γιατί, ώρε παιδιά, γλέντιον άπόρη τα Γιάννινα; Μπας και παντρέψη κανένα τον παιδί ο Πασιάς σας;

— Όχι, καπετάνε (του άποκρίθησαν) Γλεντάει ο Πασιάς μ' όλα του τα Γιάννινα, γιατί πισότερος έού σάλαρος του!

— Έ! τότε Γιώργο! (είπε ο Κατσωνιάνος στον αδελφό του) θά ειπή ότι κάτι κάναμε κι' έμεις για το σκλαβωμένο Γένος μας και δέν με μέλλει που θά πεθάνουμε αθιο. Θά βγουν άλλοι να μας άντικαταστήσουν στον άγώνα! Δέν θά χαθ ή το Γένος, γιατί πεθαίνουμε έμεις σήμερα!

Άλλο ένα τέτοιο πανήγυρι θυμώδων οι Γιαννιώτες, να είχε γίνει στα Γιάννινα, όταν ο Βελή-πασιάς έκωρυξε με προδοσία το Σούλι, στα 1803.

Την άλλη μέρα το πρωί οι ίδιοι διαλαλητάδες έφεραν γύρα όλες τις συνοικίες του Γιαννίνου διαλαλώντας.

— Άκούστε, Τούρκοι, Ρωμηοί κι' Όβραιοί! Σήμερα το μεσημέρι την ώρα που θά μπαγατούν οι μουσελίνδες στους σεραφές των τζαμιών, θά χαλαστον στον Πλάτονα ο γεσίτης ο Κατσωνιάνος με τον αδελφό του. Προστάει ο πολυρονημένος μας βεζήρ Άλλη—Πασιάς να μασώχτητε όλοι εκεί να κάνετε σείρ.

Πραγματικώς άπάντο το μεσημέρι, την ώρα που άνέβαιναν στους σεραφές των δεκοχά μιναρέδων, οι δεκοχά μουσελίνδες και μπαγατούσαν χαρμόσινα, έφεραν, στον Πλάτονα, μέσα σ' ένα βρώμικο κάθρο τον Κατσωνιάνη και τον αδελφό του Γιώργιον Χασιώτη, τους δετους έκείνους που δέν τους χωρούσαν όλα τα βουνά της Ρούμελης, τους χόρευσε ένα βρώμικο κάθρο! Τους παράδωκαν άμέσως και τους δυο στους έτοιμους Τουρκούγους δήμιους, που είχαν εκεί τ' άπαισία έργαστήρια τους, με τις βαριές και τ' άμμόνια για να τους μαυρύνουν και να τους πλάτάνουν.

Όλη ή περιουσία του Πλάτονα, πώφτανε τότε ως κάτω στην Λίχνη, ήταν παμμένη από τον Τούρκικο σωφετό, που περίμενε να ιδ ή μαρτύριο των μεγάλων έθνομαρτύρων του Έλληνικού Γένους. Άλλά το μαρτύριο δέν άρχισε άκόμα, γιατί περιμένονταν νάρθη αυτοπρόσωπος ο Άλλη-πασιάς. Τέλος ήμθε κι' αυτός για να παραστή στο θέαμα, με τους στρατηγούς του: Ταχτή Άμιτάλην, Σουλταίο Κόρτσταν, Σιλταχ Μπρόταν, Μέσο Μπόνου, Ουέν Βρυόνην, Σιαχίν Γκέγκαν, Άγιο Μουχουρντάρη κι' άλλους μπηδες κι' άγιάδες του Γιαννίνου και της Άρβαντιδας και κάθσε οε μια πολυθρόνα και τη στιγμή, που άόχιζαν οι Τούρκούγγοι, είπε στον Σιαχίν—Γκέγκα:

— Σου παραδίνω τον Κατσωνιάνη και τον αδελφό του, που σκότσων τον αδελφό σου, για να τους κάνης ότι θέλη:

— Μου τόσες χροίρες Βεζήρη μου! Τόν ρώτησε περιήφρα ο Σιαχίν Γκέγκας.

— Σου τόσες χροίρες...

Άπάντησε ο σκληρόκαρδος Πασιάς. Τότε ο Σιαχίν Γκέγκας, με γληγοράδα άστραπής, ζύγωσε τον Κατσωνιάνη, τόκοψε με το μαχαίρι την τριχιά, που ήταν πιστάγκωνα δεμένος και τον φίλησε, κι' ως που να συνέθη ο Άλλη-πασιάς από την έκπληξη του, έλευθέρωσε και τον Γιώργο Χασιώτη, κι' ύστερα είπε στον Κατσωνιάνη:

— Σου χαρίζω το αίμα του αδελφού μου του Βελή, γιατί τον σκότσασε παλληκαρήσια. Είσαι έλευθέρως να φύγης με τον αδελφό σου, κι' όταν γιατρειψή και γίνετε καλά, να μου στείλης χαμπέρι οε πού μέρος νάρθω ν' άναμωθούμε να πολεμήσουμε, και τότε όποιον πάρη ο χάρος!

Ενώ ο Σιαχίν Γκέγκας έλεγε στους καταδίκους αυτά τα ύψηλόφρανα κι' άνεπάντητα λόγια, ο Άλλη—Πασιάς, φραγιμένος από θυμό, διάταξε άμέσως τους δήμιους να σπάσουν με τις βαριές άπάνω ο' άμμόνια τα κόκκαλα των χειρών και των ποδαριών των μεγάλων προδρόμων της μεγάλης Έλληνικής Έθνεργείας του 21.

Οι άπάνσιοι δήμιοι έκτελούσαν πιστά το άπάνθρωπο έργο τους, ο ('Η συνέχεια εις την σελίδα 1875)

Ο Δήμιος

